

Pollacra goleta *Rosalía*.
Arxiu de la família Sorà.
(Foto: Antoni Pomar.)

Els llibres de matrícula de la Capitania Marítima del port d'Eivissa (I)

per Pere Vilàs Gil

L'estudi dels antics llibres de matrícula de la Capitania Marítima del port d'Eivissa és una interessant investigació que ens permet adonar-nos de la intensitat de la navegació de llarga duració –principalment a Amèrica– en els anys que van aproximadament de 1830 (coincidint amb l'obertura del trànsit comercial a la Mediterrània Occidental, una vegada desaparegut el perill dels corsaris nord-africans per mor del desembarcament dels francesos a Alger) fins als primers del segle XX (coincidint amb la pèrdua de les colònies americanes), encara que també hi ha un gran trànsit marítim entre Eivissa i els ports més pròxims de la Mediterrània peninsular, amb algun viatge a Itàlia.

Tot i que en els llibres no s'anotava la destinació del trànsit nacional, el nombre de patrons matriculats en el llibre 4, amb especificació del vaixell en el qual s'embarcaven, tots ells de tonatge mitjà, o sia no aptes per anar a Amèrica, és de més de 200, entre 1836 i 1868; el nombre d'oficials (tercers pilots) és de 59, quasi tots ells amb viatges freqüents a ports del Carib de parla

espanyola i als Estats Units d'Amèrica. Com podrà observar-se en les llistes, alguns d'aquests tercers pilots van assolint categories superiors fins a l'aparició del títol, encara vigent, de capità de la Marina Mercant ja en la darrera dècada del segle XIX i primers anys del XX. Es pot seguir així, idò, la carrera professional d'algun d'aquests oficials.

A més de les raons de tipus polític, també varen fer possible tan extraordinari desenvolupament de la navegació i el comerç les noves tècniques de construcció de vaixells, que permetien una major capacitat de càrrega, l'adopció de les veles de tall –molt menys exigents de personal–, i la disponibilitat de materials fins a aquell moment desconeguts o difícils de trobar, com les eixàrcies de ferro i els sistemes mecànics de propulsió cada vegada més utilitzats, tot i que en els viatges transatlàntics s'aprofitava exclusivament la propulsió natural dels vents, dels quals ja se sabia la freqüència, direcció i intensitat probables. Unes altres eines que permetien un major nombre de viatges i donaven més

seguretat varen ser tant les noves tècniques i aparells, principalment d'efecte òptic, que es varen aplicar per estimar la situació lluny de cap costa coneguda, com la posada en pràctica dels nous avenços en la tècnica de la cartografia nàutica. Podem agrair als anglesos el descobriment i l'adopció d'aquestes tècniques i de moltes altres que afavoriren l'expansió de tot tipus de vaixells per tots els mars coneguts, principalment durant el segle XIX.

Justifica la publicació i la lectura d'aquestes llistes d'oficials, patrons i vaixells eivissencs, que poden ser un xic fatigoses, la possibilitat de servir de base per a estudis posteriors sobre el comerç o la navegació en si mateixa, alhora que donam a conèixer els noms dels nostres avantpassats que tan esforçadament es dedicaren a aquesta tasca, que requeria llargs anys d'absència i d'aprenentatge, i que no estava exempta de perills de tota mena. La prova és que alguns d'ells es varen perdre en la immensitat del continent americà i mai més se'n va saber res.

LLISTA DE CAPITANS DE LA MARINA MERCANT

(Llibre obert el 20-3-1901)

Nº	NOM	DATA
▶ 1	Fèlix Torres Bufí	17-11-1890
▶ 2	Vicent Torres Juan	9-9-1892
▶ 3	Josep Ferrer Torres	15-2-1891
▶ 4	Gabriel Sala Garcia	15-2-1891
▶ 5	Joan Costa Torres	19-9-1900
▶ 6	Melitó Cardona Bosch	20-1-1908
▶ 7	Marià Guasch Ferrer	2-8-1909
▶ 8	Josep Cardona Torres	15-7-1918
▶ 9	Josep Ferrer Ferrer	12-1-1920
▶ 10	Vicent Ferragut Roig	26-2-1920
▶ 11	Josep López Pascual	11-9-1920

LLISTA DE PRIMERS MAQUINISTES NAVALS

(Llibre obert el 5-7-1907)

Nº	NOM	DATA
▶ 1	Josep Pascual Riquer	3-4-1907

LLISTA DE PRIMERS PILOTS

(Llibre obert el 25-11-1902)

Nº	NOM	DATA
▶ 1	Melitó Cardona Bosch	8-11-1902
▶ 2	Vicent Torres Sánchez	23-3-1903
▶ 3	Marià Guasch Ferrer	8-7-1903
▶ 4	Victorià Bonet Riera	15-7-1907
▶ 5	Vicent Ferragut Roig	21-2-1910
▶ 6	Josep Cardona Torres	21-2-1910
▶ 7	Josep Ferrer Ferrer	27-2-1911
▶ 8	Antoni Prats Marí	29-3-1913
▶ 9	Josep López Pascual	22-9-1913

LLISTA DE CONTRAMESTRES

(Llibre obert el 18-3-1860)

Nº	NOM I EDAT
▶ 1	Tomàs Guevara Orvay, 56 anys
▶ 2	Josep Sastre Hernández, 55 anys
▶ 3	Joan Pujol Guevara, 41 anys
▶ 4	Miquel Tuells Vich

LLISTA DE SEGONS PILOTS

(Llibre obert el 24-2-1860)

Nº	NOM I EDAT
▶ 1	Josep Ferrer Tur, 69 anys
▶ 2	Llorenç Salvador Fàbregas, 68 anys

▲
Joan Prats Marí.
(Foto: Arxiu de
la família De las
Heras.)

▶
Victorià Bonet
Riera.
(Foto: Arxiu del
Club Nàutic
d'Eivissa.)

OBSERVACIONS

29-8-51 goleta *Rayo* (matrícula de Cadis).
16-5-51 inútil per un tret de bala a la part anterior de la cama dreta.
Comanda alguns falutxos del Resguard Marítim a Cadis.
Al servei de vaixells de guerra de l'Armada.
27-10-59 xabec *Pepito*.

OBSERVACIONS

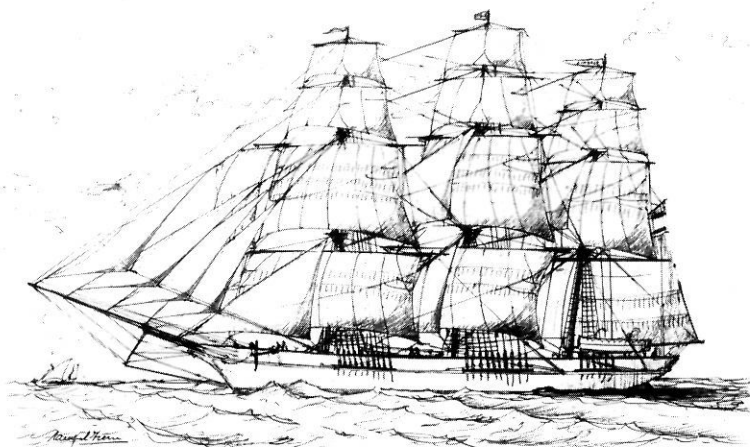
Segon pilot el 14-6-1862.
El 29-10-1868 presenta un certificat del comandant de Marina de Puerto Rico en el qual diu que va perdre la documentació en l'huracà del 29-10-1867, a més d'haver-se romput una cama al port de Santo Tomás.

SORTIDA	VAIXELL I MATRÍCULA	DESTINACIÓ	TORNADA
► 3 Antoni Colomar Torres, 62 anys			
8-1-36	Pollacra <i>Santa Isabel</i> , 43-1ª	Barcelona i Amèrica	?
2-12-36	id.	Múrcia i Puerto Rico	10-5-37
16-9-37	id.	Palma i Puerto Rico	28-5-38
28-10-38	Quetx <i>Tres Hermanos</i>	Palma i Puerto Rico	10-5-39
4-12-39	id.	Santo Tomás (Puerto Rico)	
2-6-40			
1-12-40	id.	id.	1-6-41
► 4 Josep Pascual Marí, 56 anys			
2-2-38	Quetx <i>Tres Hermanos</i>	Puerto Rico	14-9-38
16-11-38	Pollacra <i>Santa Isabel</i> , 43-1ª	id.	?
8-2-40	id.	Amèrica	14-7-40
16-2-41	Quetx <i>Tres Hermanos</i>	Palma i Puerto Rico	5-7-41
4-1-42	id.	id.	9-5-42
2-12-42	id.	L'Havana	18-5-43
9-1-44	id.	id.	15-6-44
18-11-44	id.	id.	11-4-45
30-6-45	id.	id.	20-12-45
8-3-46	id.	id.	?-8-46
26-2-47	id.	id.	15-7-47
29-5-48	id.	id.	17-10-48
23-1-49	id.	id.	?-6-49
20-11-49	id.	Puerto Rico	10-5-50
21-12-50	id.	id.	?-5-53
22-6-50	Bergantí <i>Bernardo</i>	Nova York	?
3-4-55	id.	L'Havana	?
15-3-56	id.	id.	?
► 5 Joan Prats Marí, 49 anys.			
3-5-41	Pollacra-barca <i>Desamparados</i> , 77-1ª	L'Havana	11-11-41
26-3-42	id.	id.	1-11-42
3-12-42	id.	id.	6-4-43
8-6-43	id.	id.	15-1-44
7-3-44	id.	id.	3-8-44
17-1-45	id.	id.	26-6-45
29-9-45	id.	id.	23-4-46
30-6-46	id.	id.	1-10-46
10-5-47	id.	id.	11-10-47
22-4-48	id.	id.	17-10-48
2-5-49	id.	id.	?
26-2-50	id.	id.	31-7-50
23-5-51	id.	id.	?
2-4-52	Bergantí <i>Ibicenco</i>	id.	25-9-52
28-9-55	Bergantí <i>Venus</i>	Nova Orleans	15-4-56
18-4-58	Pollacra-goleta <i>Rosalía</i> , 97-1ª	L'Havana	?
28-1-59	id.	Nova Orleans	?
7-10-59	id.	L'Havana	?

El dia 17-7-1855 és designat alferes de fragata de l'Armada.

El dia 10-8-1855 és condecorat amb la *Cruz de Caballero de la Real Orden Española de Carlos III* a la ciutat de Màlaga pel bisbe d'aquella capital andalusa. El dia 20-1-1877 és designat tinent de navili de segona classe de l'Armada per dur més de vint anys comandant vaixells i set amb el vapor *Amparo*, del ministeri de Foment.

Morí a Eivissa el dia 15-6-1881.

Fragata.

Il·lustració de Ramon Sampol Isern.

Cortesia de "Sa Nostra".

► **6 Joan Torres Calbet, 42 anys.**

15-6-42	Pailebot <i>Catalina</i>	Puerto Rico	1-1-44
22-9-44	Pollacra <i>Salvador</i>	L'Havana	10-2-46
7-10-48	Bergantí <i>El Cid</i>	Puerto Rico	?
15-1-61	Goleta <i>Cecilia</i> , 98-1 ^a	?	?

El dia 6-5-1853 és acceptat com a alumne a l'Escola Pràctica de Fars de Machichaco.

► **7 Antoni Ferrer Sorà, 44 anys.**

27-8-47	Pailebot <i>Ebusitano</i> (2n oficial)	Puerto Rico	?-1-48
26-5-48	Bergantí <i>Primer Conde de Reus</i> (2n of)	id.	?
16-10-51	Bergantí <i>Don Juan</i> (2n oficial)	id.	20-7-52
18-8-52	Bergantí <i>Don Juan</i>	Puerto Rico	?
28-7-54	id.	L'Havana	?
8-1-56	Bergantí-goleta <i>Leal</i> , 15-1 ^a	id.	?

► **8 Josep Tur Pavías, 43 anys.**

6-3-56	Bergantí-barca <i>Anita</i> (2n oficial)	Nova Orleans	?
12-10-58	Goleta <i>Adela</i>	id.	?

El dia 16-3-1893 morí a Eivissa de "reblandecimiento cerebral".

► **9 Josep Sala Ferrer, 47 anys.**

20-8-42	Pollacra-barca <i>Margarita</i> (2n oficial)	L'Havana	3-4-43
2-1-55	Goleta <i>Mariquita</i> 7-1 ^a	Amèrica	5-10-55

► **10 Antoni Ferrer Soler, 40 anys.**

30-1-50	Pollacra <i>Marieta</i> (2n oficial)	L'Havana	14-8-50
29-12-51	Pailebot <i>Juanito</i> (2n oficial)	Barcelona i Cuba	?

► **11 Manuel Pujol Planas, 34 anys.**

13-7-57	Goleta <i>Rayo</i> (2n oficial)	Palerm	?
21-5-58	Pailebot <i>Marieta</i> , 15-1 ^a	Màlaga i Nova Orleans	?

► **12 Jaume Pascual Arabí, 28 anys.**

31-10-60	Corbeta <i>San José</i> , 8-5 ^a (2n oficial)	L'Havana	?
----------	---	----------	---

► **13 Bernat Amengual Prats, 39 anys.**

► **14 Fèlix Torres Bufí** És nomenat primer pilot el 22-5-1888.

► **15 Vicent Torres Juan** Natural de Formentera, capità de la Marina Mercant el 9-9-1892.

► **16 Josep Ferrer Torres**

?	Montevideo	Bergantí <i>Amable Antonia</i> (2n oficial)	L'Havana	31-3-88
?	L'Havana	id.	Brunswick	28-7-88
?	Brunswick	id.	Buenos Aires	20-1-89
?	Buenos Aires	id.	L'Havana	23-4-89
?	L'Havana	id.	Vigo	3-6-89

El dia 19-5-1891 és designat capità de la Marina Mercant.

► **17 Gabriel Sala García**

El dia 18-5-1889 obté el títol de segon pilot.

LLISTA DE TERCERS PILOTS

(Llibre obert el 1860); 3PA=Tercer pilot d'Amèrica, 3PM=de tots els mars, 3PE=d'Europa

► **1 Bartomeu Ramon Rosselló**, 70 anys.

3PE el 12-10-1826.

► **2 Llorenç Salvador Fàbrega**, 68 anys.

3PM, nomenat 2n pilot el 1817. Propietari al 50% i patró del xabec *San Juan*, 22-1^a.

► **3 Josep Marí Sellaras**, 68 anys. 3PA.

► **4 Àngel Marí Sellaras**, 65 anys.

3PE, pilot pràctic del port d'Eivissa el 19-11-1831. Alferes de fragata el 29-9-1837 i ajudant de Marina. Alferes de navili el 10-5-1861.

► **5 Antoni Colomar Torres**, 62 anys.

3PA, segon pilot el 18-4-1836.

► **6 Domingo Valarino Pozo**, 61 anys. 3PM.

► **7 Ramon Vinyes Vanrell**, 67 anys. 3PA.

► **8 Antoni Sorà Tur**, 61 anys. 3PE.

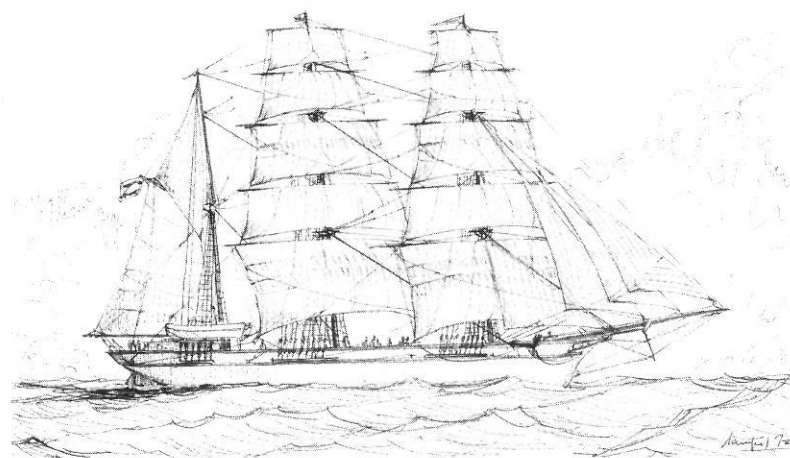
► **9 Jaume Ferrer Pineda**, 62 anys.

3PE. Patró del falutx *Valiente*, 46-2^a.

► **10 Bartomeu Tur Xareco**, 61 anys. 3PE.

► **11 Francesc Ferrer García**, 63 anys. 3PE. Patró del xabec *San Juan* 35-1^a.

► **12 Josep Pascual Marí**, 56 anys. 3PM el 22-9-1835, segon pilot el 16-2-1837.

Corbeta. Il·lustració de Ramon Sampol Isern. Cortesia de "Sa Nostra".

SORTIDA	VAIXELL I MATRÍCULA	DESTINACIÓ	TORNADA
8-7-36	Goleta <i>Siete Hermanos</i>	Trinidad (Cuba)	22-12-36
► 13 Josep Amengual Tur , 49 anys. 3PE, 3PM el 22-5-1838.			
22-2-39	Goleta <i>Bartolo</i>	Trinidad (Cuba)	31-12-39
► 14 Joan Prats Marí , 49 anys. 3PM, segon pilot el 9-5-1837			
7-8-36	Quetx <i>Catalina</i>	Amèrica	?
► 15 Joan Planells Tur , 67 anys. 3PE.			
► 16 Joan Torres Calbet , 42 anys. 3PA, segon pilot el 28-1-1840.			
► 17 Antoni Ferrer Sorà , 44 anys. 3PM, segon pilot el 16-8-1847.			
4-12-39	Quetx <i>Tres Hermanos</i>	Santo Tomás	2-6-40
16-2-41	id.	Puerto Rico	25-7-41
4-1-42	id.	id.	25-5-42
2-12-42	id.	L'Havana	18-5-43

9-1-44	id.	id.	15-6-44
18-11-44	id.	id.	11-4-45
30-6-45	id.	id.	19-12-45
18-3-46	id.	id.	31-8-46
26-2-47	id.	id.	12-6-47
▶ 18 Joan Torres Tur , 53 anys. 3PM.			
28-2-40	Pollacra <i>Isabel</i>	Amèrica	5-5-40
3-5-41	Pollacra-barca <i>Desamparados</i>	L'Havana	30-11-41
?	Xabec <i>San Juan</i> , 22-1 ^a	?	?
18-4-58	Pollacra-goleta <i>Rosalía</i>	L'Havana	?
?	Pailebot <i>San José</i> , 16-1	?	?
?	Pollacra-goleta <i>Virgen del Mar</i> , 194-1 ^a (Masnou) ?		?
▶ 19 Josep Tur Pavías , 43 anys. 3PM, segon pilot el 15-5-1855.			
28-8-40	Bergantí <i>Federico</i>	Puerto Rico	8-6-41
10-9-41	Bergantí-goleta <i>Dos de Enero</i>	La Guaira i Puerto Cabello	10-4-42
1-8-42	id.	L'Havana	13-2-44
21-11-44	id.	Puerto Rico	18-4-45
20-5-45	id.	Puerto Rico i terra ferma	8-11-47
10-11-49	Bergantí <i>Belisario</i> (Palma)	L'Havana	10-10-50
28-4-55	Bergantí-barca <i>Anita</i>	?	?
▶ 20 Josep Sala Ferrer , 47 anys. 3PM, 2n pilot el 23-8-1841.			
28-2-40	Bergantí-goleta <i>Dos de Enero</i>	Liverpool	25-7-41
▶ 21 Pere Tur Tur , 42 anys. 3 PM.			
3-5-41	Pollacra-barca <i>Desamparados</i>	L'Havana	No torna
Va quedar a l'Havana malalt i no se'n va saber res mai més.			
▶ 22 Josep Ferrer Bonet , 51 anys. 3PM.			
15-6-42	Pailebot <i>Catalina</i>	Puerto Rico	?
?	Pailebot <i>Paquete de Puerto Rico</i>	Eivissa	4-10-43
9-10-43	id.	Puerto Rico	9-9-44
30-6-45	(?) <i>Balear</i>	id.	8-2-47
2-8-47	Pailebot <i>Ebusitano</i>	id.	?
2-5-48	Bergantí <i>Primer Conde de Reus</i>	id.	?
16-2-51	Bergantí <i>San Juan</i> (àlies <i>Amistad</i>)	id.	20-7-52
28-7-54	id.	L'Havana	?
?-6-60	Bergantí-goleta <i>Leal</i> , 15-1 ^a (Barcelona)	Puerto Rico	?
▶ 23 Joan Company , 41 anys. 3PM.			
Professor d'instrucció primària a una escola de Vila.			
16-2-41	Quetx <i>Tres Hermanos</i>	Puerto Rico	31-7-41
4-1-42	id.	id.	29-5-42
▶ 24 Pere Palau Aqueenza , 42 anys. 3PM.			
17-4-48	Bergantí <i>Primer Conde de Reus</i>	Gènova	17-7-48
▶ 25 Josep Marí Hernández , 44 anys. 3PM.			
20-11-44	Bergantí-goleta <i>Dos de Enero</i>	Palma i Puerto Rico	19-4-45
▶ 26 Miquel Antoni Colomar Pavías , 37 anys. 3PM.			
▶ 27 Miquel Sellaras Colomar , 40 anys. 3PM.			
8-6-43	Pollacra <i>Desamparados</i>	L'Havana	15-1-44
7-3-44	id.	id.	3-8-44

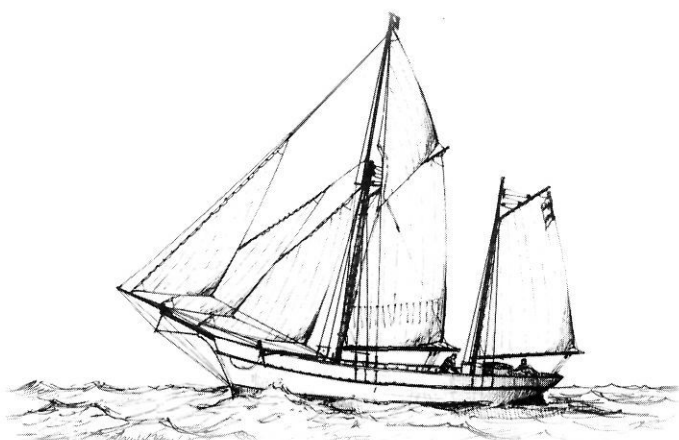
17-1-45	id.	id.	26-6-45
29-9-45	id.	id.	23-4-46
10-5-47	id.	id.	11-10-47
22-4-48	id.	id.	17-10-48
28-1-59	Pollacra-goleta <i>Rosalía</i> (2n oficial)	Nova Orleans	?
7-10-59	id.	L'Havana	?

► **28 Josep Tur Bufí**, 39 anys. 3PM.

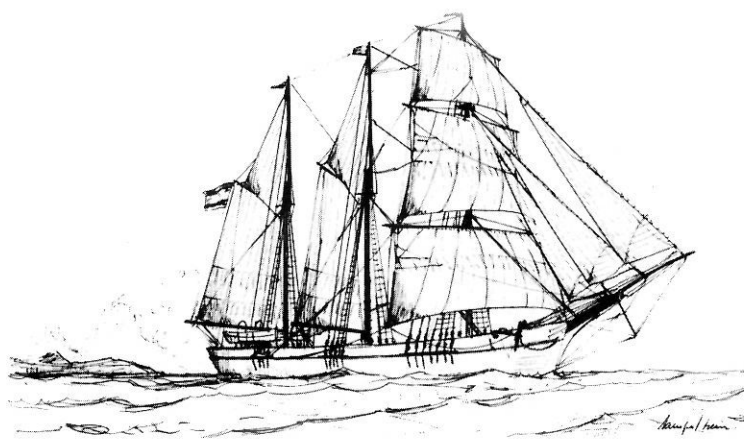
► **29 Manuel Verdera Ferragut**, 42 anys. 3PM.

1-8-42	Bergantí-goleta <i>Dos de Enero</i>	Amèrica	2-8-43
18-11-44	Quetx <i>Tres Hermanos</i>	L'Havana	*
29-12-54	Pailebot <i>Juanita</i> 6-1 ^a	Barcelona i Cuba	?
25-10-59	Bergantí-goleta <i>Tercera Unión</i> , 101-1 ^o	L'Havana	

*En aquest viatge quedà malalt a l'Havana i tornà el 27-11-1851.

Quetx.
Il·lustració de Ramon Sampol Isern.
Cortesia de "Sa Nostra".

Pollacra goleta *Rosalía*.
Il·lustració de Ramon Sampol Isern.
Cortesia de "Sa Nostra".

► **30 Francesc Ferrer Guasch**, 57 anys. 3PM.

29-8-46	Pailebot <i>Dos Hermanos</i>	Puerto Rico	8-2-47
17-10-48	Bergantí-goleta <i>El Cid</i>	id.	15-4-49
2-4-52	Bergantí <i>Ibicenco</i>	L'Havana	25-9-52
7-10-52	id.	id.	11-7-53
28-11-53	Bergantí-barca <i>Venus</i>	Nova Orleans	5-4-56
26-11-56	id.	L'Havana	?

► **31 Antoni Ferrer Solera**, 40 anys. 3PM, 2n pilot el 29-1-1850.

21-8-42	Pollacra <i>Margarita</i>	L'Havana	1-4-43
23-1-49	Quetx <i>Tres Hermanos</i> , (2n oficial)	id.	?

► **32 Miquel Cuesta Navarro**, 39 anys. 3PE.

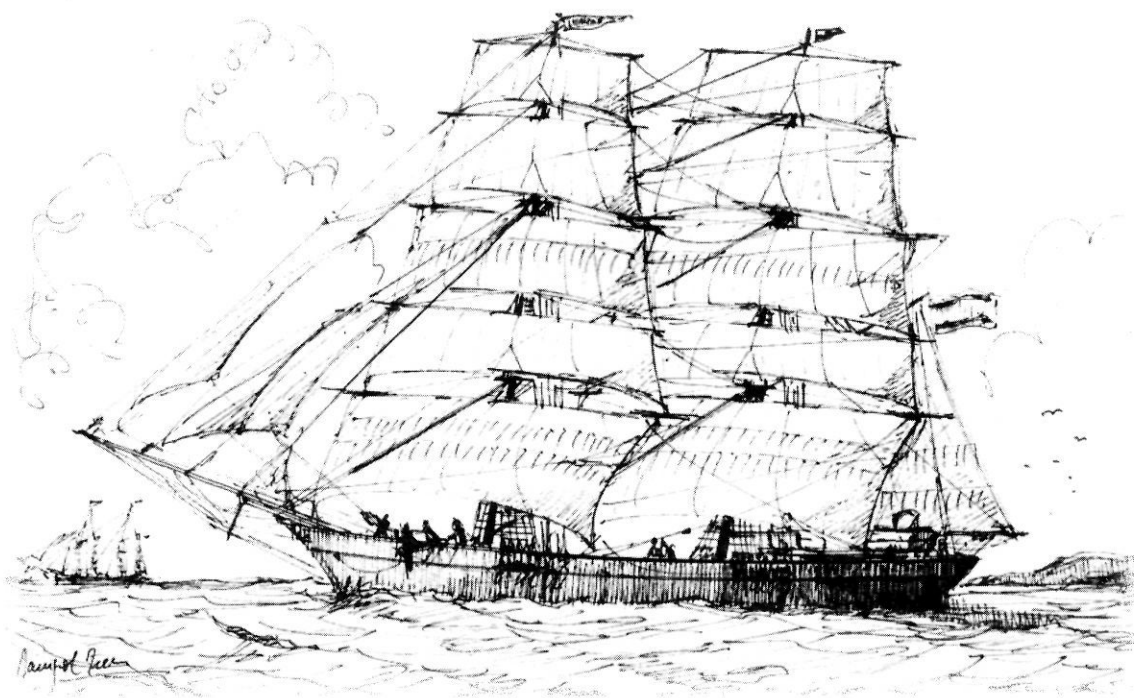
► **33 Jaume Ferragut Arabí**, 42 anys. 3PE.

► **34 Eduard Chorat Múrcia**, 42 anys. 3PE. No exerceix perquè és empleat a la duana.

► **35 Josep Ferrer Cabanilles**. 3PM.

► **36 Antoni Torri Calbet**. 3PM.

El 12-10-1858 anava de segon oficial en la pollacra-goleta *Adela* a Nova Orleans. Quedà en aquella població nord-americana i no es va saber res més d'ell.

Bergantí.
Il·lustració de Ramon
Sampol Isern.
Cortesia de "Sa Nostra".

► **37 Joan Ferrer Sala, 3PE.**

2-4-54	Xabec <i>Virgen de Jesús</i> , 51-1ª
?	Pailebot <i>Juanito</i>
28-4-60	Pailebot <i>Flor de Mar</i> , 85-1ª
23-6-60	Llaüt <i>Guillermo y Carlos</i> , 50-1ª
29-1-61	Llaüt <i>Sollero</i> , 19-1ª
5-6-61	Pailebot <i>Juanito</i>
29-9-62	Pailebot <i>Flor del Mar</i>
29-1-63	Llaüt <i>Águila</i> , 35-1ª de Barcelona

► **38 Domingo Riquer Tur, 36 anys. 3PE.**

2-8-49	Falutx <i>Desamparados</i> , 13-2ª
5-3-59	Llaüt <i>Almas</i> , 3-2ª
30-12-59	Goleta <i>Rayo</i>
12-10-69	Llaüt <i>Almas</i>

► **39 Domingo Valarino Sellaras, 39 anys. 3PA.**

7-8-55	Xabec <i>San Juan</i> , 39-1ª
3-1-56	Quetx <i>Joven Eusebio</i>

► **40 Manuel Pujol Planas, 34 anys. 3PA, segon pilot l'11-4-1852.**

2-3-49	Pollacra <i>Desamparados</i> (2n oficial)	L'Havana
26-2-50	id.	id.
23-5-50	id.	id.

► **41 Julià Abraham Torres, 41 anys. 3PA.**

23-5-51	Pollacra <i>Desamparados</i>	L'Havana	5-9-51
2-4-52	Bergantí <i>Ibicenco</i>	id.	2-4-52
2-6-54	Falutx <i>Juanito</i> , 75-2ª	?	?
27-7-56	Goleta <i>Joven Emilia</i>	Pontevedra	16-5-59
2-8-62	Pailebot <i>Flor del Mar</i> , 85-1ª	?	?

► **42 Ramon Ferrer Riusech, 40 anys. 3PA.**

3-8-54	Pollacra-goleta <i>Adela</i> , 2-1ª	?
29-6-55	Bergantí-goleta <i>Leal</i> , 15-1ª	L'Havana
?-6-60	id.	Puerto Rico

► **43 Josep Ramon Tur, 30 anys. 3PA.**

10-11-49	Bergantí <i>Belisario</i> (Palma)	L'Havana
6-3-56	Bergantí-barca <i>Anita</i> , 8-1 ^a	Nova Orleans
27-7-57	Goleta <i>Adela</i>	?
27-12-57	Falutx <i>Frasquito</i>	?
31-10-60	Corbeta <i>San José</i> , 8-5 ^a	?
9-4-62	Místic <i>Sevillano</i> , 105-1 ^a	?

► **44 Bernat Amengual Prats, 31 anys. 3 PA, segon pilot el 2-1-1864.**

26-2-50	Pollacra <i>Desamparados</i>	L'Havana
21-3-53	Bergantí <i>Ibicenco</i> (2n ofical)	Trieste

► **45 Casimir Sorà Sorà, 36 anys. 3PA.**

26-2-50	Pollacra <i>Desamparados</i>	L'Havana	3-7-50
23-5-51	id.	id.	16-12-51
7-3-60	Pollacra-goleta <i>María Antonia</i> (àlies <i>Montero</i>)	?	?
1-9-66	Goleta <i>Juanito</i> , 110-1 ^a	?	?
El 9-10-1867 s'embarcà en la goleta <i>Frasquita</i> i naufragà a la costa de Palamós.			

► **46 Manuel Escandell Torres, 37 anys. 3PE.**

10-4-54	Pollacra-goleta <i>Virgen del Carmen</i> , 47-1 ^a
4-1-60	Místic <i>San Bernardo</i>
21-9-61	Pollacra-goleta <i>Isabelita</i> (Palamós)
31-7-62	Místic-goleta <i>San Bernardo</i> , 99-1 ^a

► **47 Gabriel Ferrer Cabanillas, 34 anys. 3PA.**

► **48 Jaume Vinyes Planells, 32 anys. 3PE.**

29-1-59	Llaüt <i>Virgen del Carmen</i>
¿-6-60	Místic <i>Sevillano</i> , 50-1 ^a
27-6-62	Xabec <i>San Juan</i> , 2-1 ^a
16-6-63	Pollacra-goleta <i>Frasquita</i> , 5-1 ^a , (52 tones)
15-6-68	Místic-goleta <i>San Bernardo</i> , 99-1 ^a

► **49 Antoni Pujol Tur, 30 anys. 3PA.**

► **50 Jaume Pascual Arabí, 28 anys. 3PA, segon pilot el 24-3-1858.**

► **51 Joan Garcia Tur, 27 anys. 3PA.**

28-1-57 Goleta *Juanito*, 75-2^a 2-2-57 Goleta *Pepita* 30-12-57 Goleta *Juanito* 18-2-63 Pollacra-goleta *Isabel*, 185-1^a (Barcelona)

► **52 Gabriel Sala García, 3P. 2n pilot el 13-5-1889.**

► **53 Joan Prats Sellaras, 3P el 5-11-1878.**

► **54 Fèlix Torres Bufí, 3P el 20-2-1882, segon pilot el 14-7-1883.**

► **55 Vicent Torres Juan, 3P el 20-2-1882, segon pilot el 4-12-1886.**

► **56 Joan Prats Garcia, 3P el 14-2-1884.**

► **57 Josep Ferrer Torres, 3P el 31-10-1884, segon pilot el 7-8-1888.**

► **58 Joan Costa Torres, 3P el 3-7-1888, capità de la Marina Mercant el 13-4-1891.**

► **59 Lluç Prats Costa, 3P el 3-11-1888.■**